

Pozitiv və səmimidirlər. Ən əsası, problemsiz ailədir. Onlara görə, sevmək bir-birinə baxmaq deyil, iki nəfərin eyni istiqamətə baxmasıdır.

Bu prinsipə hərəkət etdikleri üçün aralarında heç bir ziddiyət olmur və maraqlar da toqquşmur. Belə olan halda, "ailədə problem" ifadəsinə, sadəcə gülüb keçirlər...

"Ailə" rubrikamızın bu dəfəki qonaqları "Azvision.az" saytının baş redaktoru Vüsal və xanımı Nərminidir. Məmmədovlar ailəsinin Ayla adlı 7 aylıq qızları var.

Həmişə olduğu kimi, bu dəfə də müsahiblərimiz tərəfindən başlayacaq.

"NİYƏ AĞ AYILAR PINQİNİN YEMİR?"

Həmsöhbətlərimiz "vasitəcili" üsulu ilə tanış olub, evlənilər. Amma bu tanışlığın tarixçəsi olduqca gülmeli və maraqlı olub. Nərminin "ev qızı" kimi təqdim edilməsi inдиye kimi Vüsalın dilindən düşmür: "Nərminin haqqında mənə danışanda, "facebook" profilini istedim. Dedilər ki, dəlis-nəsən, o, "ev qızıdır", facebookda yoxdur. Dedim, yaxşı, heç olmasa, "instaqram"ını verin. Dedilər "yox, nə danışırsan? Instaqramı heç yoxdur!" De-

idi. İndi də görürəm ki, yanılmamışam. Nərmin haqqında düşünüklərimin hamısı düz idi".

Nərmin isə düşünür ki, hər bir qadın Vüsal kimi kişi ilə aile qurmaq istəyər: "Vüsalın xüsusiyyətində o qədər müsbət cəhət var ki... Vüsal qətiyyən bir qadını incitməz. Gecikən yeməyə, ütüləməyən paltara görə ağızını açan deyil. İnsanı xüsusiyyətləri nə geldikdə, hər bir qadının arzusunda olduğu ideal kişilərden dir. Dürüstlüyünü, səmimiliyini bəyənirəm. Ən gözəli isə odur ki, tək mənə yox, bütün insanlara qarşı belədir".

"QISQANC QADIN FƏLAKƏTDİR"

Müsahiblərimiz ailedə ideal qadın və kişinin xüsusiyyətlərini də müzakirə etdi. Vüsal deyir ki, qadın kişini bezdirməməlidir: "Qadın üçün birinci qızıl cəhət budur. Çünkü kişi çox şeyə dörzə, yola verər. Amma bezezdə, daha olduğunu məkana sığırıvə qaçmaq istəyir. İkincisi, yaxşı olar ki, qadın kişinin azadlığını tanısın və hörmət etsin. Kişi doşan deyil ki, onu qəfəsə salıb, kələmə yemleyəsən. Qadın kişiyə öz əşyası kimi yanaşmamalıdır. Əger kişi aile qurubsa, demək deyil ki, her şeydən imtina etməlidir. Təbii ki, onun dostları ilə münasibəti də, maraqlı da, hobbilər də hamısı yerində qalır. Dəyişən odur ki, bir ailəsi var. Qadın bunu başa düşməlidir. "Kişinin bütün vaxtı mənə

etmək hüququm var. Belə bir hüquq mənə nə Ailə Məcəlləsi verib, nə də Mülki Məcəllə. Heç bir qanun heç kimə belə bir ixitiyar verməyib ki, sən kişisənsə, nəyisə qadağan edə bilərsən".

AĞILLI QADIN ODUR Kİ...

Övladları Ayları neçə təribyə etmək istədiklərinə gəldikdə isə, müsahiblərim qızlarını azad ruhlu, özüne güvenən və hüquqlarını bilən fərd kimi böyütmək isteyirler.

"Qız uşağın öz hüququnu və azadlıqlarını tanıtmaq lazımdır", - deyir Vüsal: "Çünki böyükən gündən hamı onun hüquqlarını pozmağa çalışacaq. Bunu qohumlar da, məktəbdə sınıf yoldaşları da, sevdiyi oğlan da, gələcəkdə həyat yoldaşı da etmək istəyəcək. Hər kəs qızın hüquqlarını məhdudlaşdırmağaya çalışır. Bu səbəbdə, qızda azad xüsusiyyət ruhu olmalıdır. Ən azı, başa düşsün ki, ona neyi qadağan edə bilməzler və nəyi özü seçə bilər. Bunun üçün də güclü insan olmalıdır. Təkcə bizdə yox, bütün dünyada qadının xoşbəxt olması üçün onun də güclü olmasına ehtiyac var. Qız uşağının güclü xüsusiyyət kimi tərbiyə olunması daha vacibdir, nəinki oğlan uşağının. Lakin burada çox həssas bir meqam var. Qadın nə qədər güclü olsa da, kişidə onu müdafiə etmək instinctini öldürməməlidir. Bizim beynimiz müasir sivilizasiyada yaşamaq üçün formalşamayıb. Biz yüz min illərlə mağarada yaşayan insanlar olmuşuq. Şəhər sivilizasiyاسının üzəri 5000 il yaxşı yar. Bizim beynimiz şəhərdə yaşayan insanın beyni deyil, mağarada yaşayan insanın beynidir. Mağarada qadın zəif idi, kişiye qulluq edirdi, kişi isə onu müdafiə edirdi. Amma müasir sivilizasiya modeli bizə deyir ki, qadının kişisinin müdafiəsinə ehtiyacı yoxdur, onlar bərabərdir. Bu, beynindən alt sürdə oturuşmuş modelin krizisine getirilər. Ailədaxili zorakılıqlar buna görə meydana çıxır. Hamısı insan beyninin şəhər sivilizasiyasına alışa bilməməsinin nəticəsidir. Kişi o vaxt xoşbəxt ki, qadının qorudugu hiss edir. Bu zaman özünün beynində proqramlaşmış missiyasını yerine yetirdiyi üçün memnun olur. Hesab edir ki, öz təyinatını icra edir. Amma kişi görəndə ki, qadın güclüdür, heç bir müdafiəyə ehtiyacı yoxdur, o zaman şururda çəşqinqılı yaranır ki, yaxşı, bəs menim rolum nəden ibarətdir? Kişinin mövcudluğunun mahiyəti itir, ekzistensial krizis başlayır. Ağilli qadın odur ki, həmişə kişidə o hissə saxlaya bilsin ki, mənim sənin müdafiənə ehtiyacım var. İşini eley qurşun ki, kişi həmişə buna inansın. Belə kişi həmişə xoşbəxt olacaq. Kişi xoşbəxt olsa, qadın da rahat yaşayacaq. Mən istərdim ki, qızım bù məsələləri başa düşsün. Bularla başa düşmək asan deyil. Bunu başa düşmək üçün yüzlərə kitab oxunmaq, xeyli çətinliklərden çıxməq, həyatın müxtəlif üzərini görmək lazım gəlir. Gənclər bunu anlaya bilmirlər, 40 yaşdan sonra başa düşürür ki, səhət nə imiş. Mən çalışacağam ki, qızım güclü olsun, hem də özünün seçdiyi kişiye, onun müdafiəsinə ehtiyacı olduğunu hiss etdirdim".

Sonda cütlüyüüm ilə qurmaq istəyən gənclərə məsləhət verdi. Nərmin deyir ki, ilk olaraq ailə quracaqları insanın xüsusiyyətinə fikir versinlər. Maddiyyat on planda olmamalıdır: "Belə düşüncəli qızlara baxanda meyus oluram. Çok xirdalıqlarla, lazımsız nüanslara diqqət edirlər. Xoşbəxtliyi maddiyyatda görəmək, ailə deyərlərinə diqqət etməmək qadının primitivliyini göstərir. Halbuki, ilk olaraq qarşındakının xüsusiyyətinə, insanı hərəkətlərinə, cəmiyyətdə roluna baxmaq lazımdır".

Vüsal: "Moskva göz yaşlarına inanır" filminde belə bir fragment var. Qız polkovnikə əre getmək üçün onu diley tutmağa çalışır. Amma onun avadı gelib qızı deyir ki, eğer sən polkovnikə əre getmək istəyirsənse, əsgərə gedib, onunla bir yerde polkovnik vəzifəsinə çatana qədər yaşamasın. Bizim qızlar bunu başa düşmürələr. Məcazi mənada desək, birbaşa polkovnikə əre getmək isteyirler. Halbuki, sosial nərdivanda özünün səviyyəsində olan bir oğlana əre gedib, onunla bir yerde sosial pilələri qalxmaq düzgün variantdır. 25-26 yaşındaki oğlandan böyük qazanc, ev, maşın gözləmək düzgün deyil. Bir yerde ailə kimi yaşayaraq, onun karyerasının inkişafını səbirli gözləməli və dəstək olmalıdır. Əsil ailə budur. O zaman gec-tez hər şey əldə olunacaq".

"Ailədə problem" ifadəsinə gülüb keçən cütlük

Vüsal Məmmədov: "Qadın nə qədər güclü olsa da, kişidə onu müdafiə etmək instinctini öldürməməlidir"

Nərmin Məmmədova: "Xoşbəxtliyi maddiyyatda görmək, ailə dəyərlərinə diqqət etməmək qadının primitivliyini göstərir"

dim, bəs necə əlaqə yaradım? Telefon nömrəsini verdilər. Mən də ilk mesajımda yazdım ki, "sizcə, niyə ağ ayılar pingvinləri yemirler? Təsəvvür edin, sizə bir qızın nömrəsini verirər və siz onu tanımırırsınız. Bilmirsiniz kimdir, necə adamdır, xasiyyəti necədir, ne ilə maraqlanır? Ne yazmalısan? Pingvin söhbətini ona görə yazdım ki, nə cavab verecəyi maraqlı gəldi".

SİRLİ "V" HƏRƏF VƏ "ÇIRPIŞDIRILAN PAROL"

Nərmin Vüsalın nömrəsini tanıdığını və ondan mesaj gözlədiyi üçün bu mesajı yazarın kim olduğunu anlaysıb: "O mesajları indiye qədər saxlayıram. Cavab yazdım ki, "bilmirəm". O da arda yazdı ki, yəqin deyəcəksiniz, "bu necə maraqsız, duzsuz adamdır, ilk dəfə qızı gör, nə yazar?" Dedim yox, bu, əslində sizin maraqlı adam olduğunu göstərir. Həmin gün ondan sonra xinayaxdı id. Əlime xına yaxanda, qızlar təsadüfen "V" hərfini yazdı. Bu hadisədən 10-15 dəqiqə sonra Vüsalın həmin mesaj geldi. Ondan sonra yazışmağa başladıq. Vüsalın "facebook" profilindən üçün şəkillərini rəfiqəm mənə göndərmişdi. İlk görüş yerimiz isə opera oldu. Təsəvvür edin, bu, menim operaya ilk gedmişim. Həm il dəfə opera getdim, həm də Vüsalı gördüm. Sonra six-six görüşməyə başladığın.

Vüsal: "Xoşbəxtliyən, mən ev oğlunu deyildim, facebook profilim var idi. Şəklimi oradan götürmüştər. Sonra bir müdət ev qızı söhbəti diliyəm dəndi. Nərminin inandırdı ki, facebook profili açınsı. Hətta necə açmaq lazımdır, necə dost yığmaq lazımdır - hamisini özüm başa saldım. Amma indi peşmanam. Çünkü Nərmin mənim parolumu "çırçıdır" facebookumu izləyir" (Gülürler - A.Ə.).

Nərmin: "Vüsal əvvəl deyirdi ki, erlə-arvad arasında gizli münasibət olmamalıdır, parolu bir-birinə verməlidirler. Amma men peşman oldu. İndi sözünü geri götürmək isteyir, amma söz bir dəfə deyilər, geri döñüş yoxdur".

...Nərmin bizim yanımızdaca Vüsalın ilk görüş tarixlərini soruşur. Vüsal aprelədə olan bütün tarixi hadisələri əzbərdən sayır: İnsanın kosmosa ilk uçuşu, Azərbaycanda Sovet hakimiyyətinin qurulması, Leninin anadan olması... Amma ilk görüşlərini xatırlaya bilmir. "Nə edim, elə də ciddi bir tarixi hadisə deyil ki, yadimdə qalsın", - deyir. Nərmin bunun günahını özündə görür. Başa uşaqla qarışlığı üçün Vüsalə son vaxtlarda həmin günə xatırlatmayıb: "Görünür, tarixlərin üzərində tekrar keçməliyik".

"ONU OVUC İÇİ KİMİ GÖRÜRDÜM"

Cütlüyüümüz bir-birini zamanla tanıayıb sevib. Onları bir-birinə cəlb edən xüsusiyyətlərə gəlince, Vüsal deyir ki, ilk gündə Nərminin müsbət enerji alıb: "Mən yaşça Nərminən böyüyəm. O zaman mənim 35, Nərminin 24 yaşlı var idi. Bu, mənim üçün elə bir dövr idi ki, artıq qadınları tanıyır, həyatı dərk edirdim. Nərmin isə sadələvh qız idi. Həyat təcrübəmdən ireli gələrək, Nərminin xarakterini ovuc içi kimi görə bilirdim. Hər bir şəyi başa düşürdüm. Əger həmin vaxt 24-25 yaşında olsaydım, heç nə başa düşməzdəm. Necə ki, vaxtla başa düşməmisi... Bir insan, bir qadın kimi Nərminin hər bir hərəketi mənə aydın

Aygün ƏZİZ

"aiddir" kimi bir tələb qoymamalıdır. Ən əsası, qısqanc olmamalıdır. Qısqanc qadın həqiqətən fəlakətdir. Kişinin həyatında 12 ballıq zəlzələ kimidir".

"QISQANMAQ ZƏIFLİKIDİR"

Bu keyfiyyətlərin hamısı Nərminde var, amma hər qadın ki mi o da qısqancdır: "Mən isə deyiləm. Nərmin dərk etmir ki, bu, nece böyük bir xoşbəxtliyidir. Ərlərinin qısqandığı çox qadın tənəyirəm ki, bundan əziziyət çəkirlər. Nərmin mənim onu qısqanmamamığımı hərdən biganelik kimi qəbul edir. Amma belə deyil. Qadına inanırsan və onu qısqanırsan - bu, insanların xüsusiyyətinin gücündür... Mənə, qısqanmaq zəif insanların işidir. Mənim də, deyək ki, 10 il əvvəl yaşadığım münasibətlərdə qısqanlığım olub. Amma bu gün baxanda görürəm ki, çox mənasızdır. Yəqin ki, Nərmin de yaşa doldurğu da təmkinli olacaq, dəha az qısqanacaq. Amma məni narahat edən tək xüsusiyyəti Nərminin qısqanlığı və məni bəzi şeýlərdə izləməyidir. İnsanın izləndiyini bilməsi xoş deyil. Qalan her şey yerindədir. Mən Nərminlə istədiyim həyatı yaşayıram. Hansısa hobbi ilə məşşələnda, kitab oxuyanda, filmə baxanda, digər şəxsi işlərimənən Nərmin mənə mane olmur. 100 haldan 90-da başa düşür. Buna görə çox saq olsun".

Nərmin isə deyir ki, əsil kişi ailəsinə dəyər vermelidir: "Bütün kişilər anlayışı olmalı, ailəsinə qiymət qoymalıdır".

Vüsal da Nərminin fikirlərini təsdiqləyir: "Biz, ümumiyyətə, heç vaxt dalaşmamışız. Tam səmimi deyirəm. Ciddi söz-söhbətlərimiz, problemlərimiz yaranır. Mən, ümumiyyətə, anlamıram ki, ailədə problem niye olmalıdır axı?! Mələyi problemi, iş problemi ola bilər, bu, ayrı məsələdir. Amma ailədə şəxslər arasında niye problem olmalıdır? Ailədə problem ondan başlayır ki, erlə arvad bir-birinin düşüncələrini, həyatı baxışlarını qəbul etmək istəmərlər. Bu, kişişin eqosuna toxunur ki, niye mən sözümüz arvadım qəbul etməsin?! Həmçinin qadının da öz eqosu olur, "mənəm sözümu niye ərim qəbul eləm deyə" qicqlər. Bunları başa düşsən, problem olmaz. İstenilən psixi terapiyanın kökündə problemi anlamaya durur. Psixoloji problemlərin mahiyəti eledir ki, onları anlayanda avtomatik aradan qalxır".

Cütlüyüümüz xoşbəxtliyinin sırrı bir-birilərinə anlamalarıdır. Vüsal deyir ki, heç bir kişi qadına qadaq qoymağa haqqı yoxdur: "Bizim ailədə "mən belə istəyirəm" söhbəti yoxdur. Çərçivəni özün-özüne qoy, nə istəyirəm et. Azadlıq odur ki, insan məhdudiyyətlərini özü müəyyənleşdirir. Biz Nərminle tanış olanda artıq bu anlayış var idi. Nərmin öz çərçivələrini müəyyənleşdirə bilir. Onun özüne qoyduğu çərçivələr məni nəinki qanə edirdi, hətta düşünürdüm ki, özünə qarşı çox sərtdir. "Mən kişiyəm, mən deyən olmalıdır" anlayışını başa düşə bilmirəm. Mənim kişi olmamışım o demek deyil ki, qadına nəyisə qadağan